

«Энг улуг, энг азият» танловига

Деворий суратдан парча

Суйса-да уруғлар бир-бирларини, Ёйига олдириди кўп сирларини. Баъзиси сиз кутган мард бўлмадилар. Пойингизга арзир гард бўлмадилар. Вилоят талашдан толеъ букилди, Бегуноҳ фуқаро тутдек тўкилди. Талотўпда қолса ҳамки диёрим, Умидворлиг бўлди менинг шiorим. Тарих сахнасига келдилару бот — Темурзодалардан қолди яхши от. Ушал султонлардан Улуғбек эрур, Ул буюк зот бугун бунда ўлтирур. Ва яна биттаси — буюк мусофир — Ёнида ўлтирган — шоҳ Мирзо Бобур. Сўзлар мўъжизот ҳазрат Навоий, Улусга бўлмади ончалик ҳомий. Хотирингиз мудом айладилар ёд, Темурзодалардан қолди яхши от. Эй дарё Амирим, эй уммон Амир, Каҳхашон бағрида жовидон Амир, Сизга ўз нигоҳин ташларкан башар, Куёшга боққандек кўзи қамашар. тизага қўлларни тираб сиз ҳамон — Термулиб турибсиз келажак томон...
Давр марди: Аллоҳ улуг қилди сизни зиёда, Бобо, мен ҳам битта теурийзода. Доим иззат қилдим ёшу қарини, Атрофимга йигдим оқиларини. Фоят чуқур ўйлаб ишлар юритдик, Хурликни қон тўкмай қўлга киритдик. Баъзида фитнага, сирга тутилдик, Шукрим, баридан омон кутулдик. Қадамни ташладик бунёд ишидан, Ақл чикса, олдик фақир кишидан. Мақсадим — иймонли диндан чикмасин, Юрт тинч бўлсин, ханжар қиңдан чикмасин. Нокас тикилмасин элнинг нониға, Тўқинчилик энсин дастурхониға. Бобо, ҳали йўлнинг бошидадурмиз, Талай муаммонинг қошидадурмиз. Ҳали қилар ишлар етиб ортадур, Сарҳисоб айтурга менга эртадур. Суянгон тоғимдур халқим, Туркистон, Уммедим — қўллағай муқаддас Куръон.

Даҳолар кечсинлар бугун гуноҳим, Сизларга етгани — фақат нигоҳим. Ҳайратимнинг ўзи баҳодир, Сизни тортган қалам — даҳодир.

Гулнора РАҲМОН

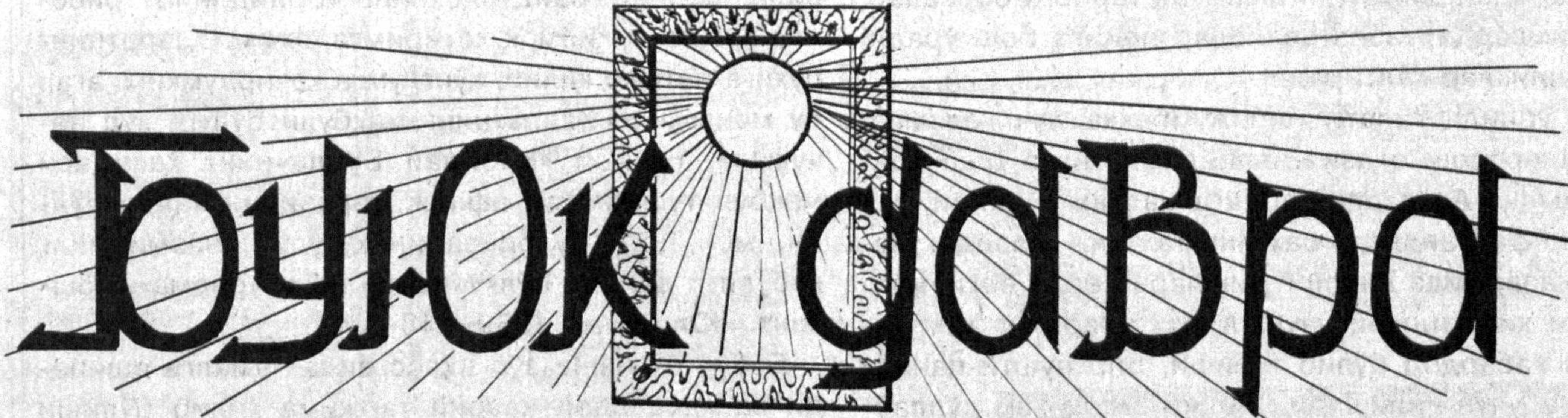
Деворий суратдан парча

Ё Раб, нетайин, не юз қаролиғ бўлди». Безак бериб тилло, қумуш, минолар, Кургим келди сизнинг каби бинолар. Саройимга йигдим мусаввирларни, Буюрдим ёзмакка тасаввурларни. Қай бири бандани тасавир этдилар, Қай бири манзарата манзур этдилар. Меъморлар яратди бинолар тархин, Олтин ўлжаёлмас уларнинг нархин. Шоҳ эдим, битганим фармонлар бўлди, Ҳазаллар шаклида армонлар бўлди. Бир дастимда қилич, бирида қалам, «Бобурнома» — дардли дилимдан нолам. Юрт олдим, ҳеч юртда таскин топмадим, Жаҳонда ўзимдай мискин топмадим. Тасалли беролмас на тахт, на ҳарам, Ҳиндга шоҳ эрурман, Ватанга қарам. Юртимга яқинроқ бормоқ истадим, Қобулга кўминглар дедим жасадим. Бобо, каминангиз Мирзо Бобурман, Ўзга юртда қолган мангу собирман.

Ҳазрат Навоий:
Бобо, танидингиз, мен ўша шоир,
Барча ёзганларим ишққа доир.
Тўғри, гоҳ шодлик, гоҳ қадарни кўрдим,
Фарзандига қарши падарни кўрдим.
Бу чархи даврондан бўлмағи ризолар,
Фунча каби сўлди Мўмин Мирзозар.
Доду фарёд ўтар, оҳлар ўтади,
Низолару жанглр, шоҳлар ўтади.

Қўлларини икки ёнига ёйган,
Елкасида оппоқ қанотлари бор —
Пайдо бўлди бир парирухсор.
Рафаэлга тушди унинг нигоҳи,
Шафакдек қизарди икки ёноғи.
Билмадим, у қайси сандикдан топган,
Безакни тузатди — кўксини ёпган.
Фарнарина бокди рашк билан,
Кўзларига тўлган ашк билан.
Леонардо кўзи қаддиға тушди,
Ўзин Жокондаси ёдига тушди.
Пароканда бўлди Сандро ҳаёли,
Унутди гул узра турган аёлин.

Этақлар каштадор, ёқалар гаҷак,
Учиб кириб келди қизлар — келажак.
Лабларида гунча очилган,
Этагидан гуллар сочилган.
Гўзал, барно, баҳорий қизлар,
Ўйнаганда қолдирмай излар,
Айланиб-ўргилиб этдилар хиром,
Буюклар кўнглини айладилар ром.
Қайсидир замонда, қайси маконда —
Бир оз маънос тортди Жоконда.
Нилуфар устида турган аёлнинг
Бир оз маҳзун бўлди ҳаёли.
Хушёр тортиб нозу йўнандан,
Фанарина кучди Санти бўйиндан.
Паганини бир куй бошлаб юборди,
Моцарт қадахини ташлаб юборди.

Баҳодир Жалоловга

Билмадим ўтганин қанчалар аср,
Келажак нурига йўғрилди қаср.
Кириб келди бир зот, кўзлари ёруғ,
Буюклар олдида юзлари ёруғ.
Қўлида бир даста оппоқ гули бор,
Икки давр аро солган йўли бор.
Ҳалати савдоға у топди чора,
Раққоса қизларга қилди ишора.
Қизлар таъзим қилиб турдилар,
Сўнгра ашиқ томон юрдилар.
Кўрганларин йўйганча тушга,
Бу буюк даҳолар қайдилар ушга.
Устага улуглик нишонни теғди,
Гулин узатганча бошини эғди.
Даҳолар кечсинлар бугун гуноҳим,
Сизларга етгани — фақат нигоҳим.
Ҳайратимнинг ўзи баҳодир,
Сизхни тортган қалам — даҳодир.

«Абақиёт гулдази остида» асарига

Истило остида юрт бўлуб ҳазон,
Чалинмай қолганди қуллоққа азон.
Бугун энтикаман, ёришади онг,
Отиб келар бир мунаввар тонг.
Қайта янграр Мир Теуур исимин,
Титраб кетар ҳар сафар жисимин.
Нигоҳин мухташам сарой шод этар,
Бунда ҳар чизгини руҳин ёд этар.
Бунчалар бегубор бу тонг ҳавоси,
Янграб турар мумтоз қолғу навоси.
Ох, ана набирман, мард, баҳодирим,
Ҳар қандай юмушга доим қодирим.
Келбати гўёки учқур қарчигай,
Эрка қароқўзим Мухаммад Тарағай.
Билолмайин ўнги ёки эрур туш,
Бир озгина чакноқ кўзлари хомуш.
Чехраси ёғдули, мисоли бир шаъм,
Не ҳаёлда юлдузсевар набирман?
Ана у ўлтирган Бобур Мирзодин,
Ундан қалбим доим ризодир.
Туркий улусларни қилган яққалам —
Кўзлари порлаган Алишер болам.
Ана у ўлтурган Қамолдиндиндур,
Ёғилиб турибди қамолдиндин нур.
Руҳим сезиб турар Даврининг шоҳин,
Аллоҳ бўлсин доим унинг паноҳин.
Қўлда қалам тутган бу зот ким бўлур,
Билмадим, неларни битиб ўлтурур.
Анинг битиклари тарихми, абёт,
Барибир кўзимга танишдир у зот.
Азиз фарзандларим, барчангиз кўрдим,
Қаддингиз ўзимга ўхшатиб турдим.
Бир шиддат танамга оловдек кирур,
Сизларга бобонгиз Теуур буюрор.
Сўзланг, қандай воқеъ қилдингиз содир,
Мендан сўнг неларга бўлдингиз қодир?
Мирзо Улуғбек:
Тинглангиз, бобожон, Улуғбек сўзим,
Кўзингиздан ёғду олгандир кўзим.
Ўткир нигоҳингиз олисин кўрди,
Дунё сўрамоқни сизга буюрди.
Мен эса ошуфта бокдим фалакка,
Юлдузлар-ла қолдим яққама-яққа.
Кундуз машғул бўлдим давлат ишиға,
Тунлари термулдим кўк гардишиға.
Юлдузлар жадвалин ўзим яратдим,
Жумлаи жаҳонни Шарққа қаратдим.
Ҳукми тахт юргиздим, келди қўлимдан,
Фақат алам кўрдим тўнғич ўғлимдан.
Беайб Парвардигор, ёмонмас ўзи,
Ё меҳрим етмади, ё ширин сўзим.
Бадбахтиға ўғлим, шўрлик дилбандим —
Макканинг йўлида айлади банди.
Тахтимни бергандим, қискайди қўлим,
Қолганин айтмоққа бормайди тилим...
Бобур Мирзо:
Бобо, каминангиз Мирзо Бобурман,
Ўзга юртда қолган мангу собирман.
Бобо, буюк эди шуҳрат-шонингиз,
Томирларда оқди тошқин конингиз.
Сиздан мерос энди менга буюклик,
Қисматнинг кўзига қарай олдим тик.
Уртандим ёзмишнинг қуянларида,
Саройнинг фитнаю ўйинларида.
Гулистон айладим ўз изларимни,
Йўлларда йўқотдим азизларимни.
Юрагим доимо яролиғ бўлди,
Урим мудом мотамсаролиғ бўлди.
Ўз юртни қўйиб Ҳинд сори юзландим,

Гулнора РАҲМОН

«Кашмир қўшиғи» асарига

Қалам тортган фаришта қизлар,
Сочи гулга саришта қизлар.
Шамоллардан ўзиб еласиз,
Сиз куш каби учиб келасиз.
Лабларида гунча очилган,
Этагидан гуллар сочилган,
Хуш ифорлар таратган қизлар,
Даҳо қалам яратган қизлар.
Қуюндай ёприлиб ўрайсиз,
Сизлар мендан сўзлар сўрайсиз.
Менда сўз йўқ, лолдирман фақат,
Кўзларимда жиқ тўла ҳайрат.
Узун энгин йўрмаларига,
Ҳарир хулла бурмаларига
Нафис ранглр югурган қизлар,
Самовотда қолдирмай излар,
Мунғлуғ Ерга тушарсиз оқиб,
Сиз — илоҳий сирлардан воқиф.
Паризотлар, мени ўраманг,
Қизлар, мендан сўзлар сўраманг.
Ҳайратимнинг ўзи баҳодир,
Сизни тортган қалам — даҳодир.

«Рақсини туғилиши» асарига

Қаршимда турган бу малак ким ўзи,
Атрофин ураган фалак юлдузи.
Нигоҳи майиндир, ўзи бир ҳаёл,
Ким бу қаршимдаги фаришта аёл?!
Унинг теғрасида чопган қизлар ким,
Жамолин ранглрдан топган қизлар ким?
Бу суратмас, тушдир, рўёдир,
Ҳаёл етмас ниҳон дунёдир.
Илоҳий бир қудрат ганжидан
Бино бўлган тирик анжуман.
Рақсга тушиб тинмас бу қизлар,
Сира гапга кўнмас бу қизлар.
Қизлар, мени сирга ўраманг,
Қизлар, мендан сўзлар сўраманг.
Мен заминдан узилиб кетдим,
Юлдузларнинг баҳриға етдим.
Ҳайратимнинг ўзи баҳодир,
Сизни тортган қалам — даҳодир.

«Ақл-заковат тантанаси» асарига

Англамадим, бу қайси аср,
Бу не фариштадир, бу қандай қаср?
Рафаэл ўлтирар, ҳайрат кўзида,
Малак Фарнарина унинг тизида.
Қаср устунлари жоғиб, сержило,
Шунда Леонардо, Микеланжело,
Индиго ўлтирар — инсон шамойил,
Сандро кўзларида дунё жамоли.
Бариға бекиёс Аллоҳ химмати,
Бу улуг даҳолар — Исо уммати.
Фақат бир нарсдан кўнглим ҳавотир,
Мендан бу даврага нима раводир?
Ҳаёл дарёсида ҳасдай оқаман,
Оппоқ фариштага ҳайрон боқаман.
Азиз нигоҳлардан ёғилар нурлар,
Чаппар уриб учиб юғар амурлар.

Дафъатан узилиб тушгандек ойдан,

Рассом Б. Жалолов «Рақсини туғилиши» деворий сурати ёнида

